

Verdal kommune
Møteinnkalling

Formannskapetets medlemmer

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Formannskap
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 30.01.2020
Tid: 09:00

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til rådmannskontoret på telefon 476 92392 eller på epost: line.ertsas@verdal.kommune.no.
Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Evt. forslag bes innsendt elektronisk til line.ertsas@verdal.kommune.no. Enten i forkant eller under møtet. Ønskes forslag utlagt i møtet må de sendes innen kl. 08.00 møtedag. Forslagene må i tillegg leveres skriftlig til møteleder når de fremmes.

Etter formannskapetets møte vil det bli avviklet møte i utvalg for klagesaker.

Verdal, 24. januar 2020

Pål Sverre Fikse
Ordfører (s)

Saksnr	Innhold
PS 13/20	Godkjenning av møteprotokoll
PS 14/20	Statlig finansiering av omsorgstjenester - forsøksordning
PS 15/20	Lille New York - midlertidig inndragning av skjenkebevilling
PS 16/20	Innspill til KS debatthefte 2020
PS 17/20	Høringsuttalelse Besøkstrategier Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark – Låarte/Skæhkere nasjonalpark
PS 18/20	Revidering av reglement for utvalg for klagesaker
PS 19/20	Orientering

PS 13/20 Godkjenning av møteprotokoll

Statlig finansiering av omsorgstjenester - forsøksordning

Saksbehandler: Anne Kari Haugdal/Helge Holthe E-post: anne.kari.haugdal@verdal.kommune.no Tlf.: 908 95 050	Arkivref: 2019/3971 - /G00
---	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	30.01.2020	14/20

Rådmannens forslag til vedtak:

Verdal kommune søker ikke om deltakelse i Helsedirektoratet sitt forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester.

Vedlegg:

Invitasjon til deltagelse i forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester.
T-A 14.01.20 – «Brukerne opplever få endringer i omsorgen etter prøveprosjekt»

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Regjeringen har foreslått å utvide forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenester ved å åpne for at 6 nye kommuner kan søke om deltagelse. Søknadsfristen er 1. februar 2020. Forsøket har pågått siden 01.05.2016 og skal vare ut 2022.

Formålet med forsøksordningen er å se om statlig finansiering av omsorgstjenestene gir økt likebehandling på tvers av kommunegrenser og riktigere behovsdekning. De kommuner som blir med i prosjektet får gjennom dette mulighet til å påvirke morgendagens omsorgstjenester, og bidra til å skape økt likhet og bedre kvalitet i tildeling av tjenester. Kommunene som deltar skal tildele tjenester etter statlige tildelingskriterier, arbeidsprosess- og tjenestekriterier. Det gis et inntekstpåslag pr år tilsvarende 4 % av kommunens netto driftsutgifter til omsorgstjenester. Etter at forsøket er avsluttet vil dette trappes gradvis ned til 60 % av inntekstpåslaget i 2023 og 40 % av inntekstpåslaget i 2024. Fra 2025 bortfaller påslaget helt.

For nye kommuner i forsøksordningen vil forberedelser til forsøket starte 01.07.2020 og ny finansieringsmodell vil starte 01.01.2021. Staten trekker først inn pengene forsøkskommunene bruker på pleie og omsorg. Deretter får kommunen tilbake penger som betaling for å yte omsorgstjenester. Forsøket gjelder hele omsorgstjenesten, ikke bare eldreomsorgen.

Forsøksordningen skal ha to fokusområder:

- Brukers behov i sentrum
 - Det tilbys tjenester som er individuelt tilpasset den enkeltes behov
 - Brukermedvirkning er satt i system
- Lik tildelingsprosess
 - Riktig kompetanse og kunnskapsgrunnlag er benyttet i behovsvurdering og tjenestetildelingen
 - Likt arbeidsverktøy er benyttet i tildelingsprosessene

Det er utarbeidet kriterier for deltagelse i forsøket der det blant annet forutsettes at kommunestyret har vedtatt deltakelse i forsøksordningen.

Det er gjennomført flere evalueringer av forsøket så langt. Agenda Kaupang og Proba Analyse har skrevet den siste evalueringen fra 2018. Konklusjonene i evalueringen er at forsøket har gitt mer profesjonell tildelingspraksis og samtidig har kostnadene til pleie og omsorg i kommunene økt. Denne og flere evalueringer kan leses her:

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/sykehjem-og-hjemmetjenester/statlig-finansiering-av-omsorgstjenester#evalueringer-og-rapporter>

Det er utarbeidet et omfattende regelverk for forsøket. Regelverket kan leses på Helsedirektoratets sider: <https://www.helsedirektoratet.no/tilskudd/statlig-finansiering-av-omsorgstjenester>.

Vurdering:

Forsøket har som nevnt som mål å se om statlig finansiering gir økt likebehandling, sammenlignet med dagens ordning med lovfesting og kommunalt selvstyre i valg av utførelse og vurdering av behov.

I forsøksordningen er det utarbeidet kriterier for tildeling av omsorgstjenester som består av arbeidsprosesskriterier med rutiner og verktøy, og tjenestekriterier. Forsøket finansieres ved at det for hver forsøkskommune gjøres et uttrekk fra kommunenes rammetilskudd. Kommunen mottar i stedet tilskudd for omsorgstjenestene ut fra en aktivitetsbasert finansieringsmodell og et tilskudd til tjenester det ikke fattes vedtak om. Statlig detaljstyring kan etter rådmannens vurdering være til hinder for den innovasjon og omstilling vi trenger i helse og omsorgstjenestene i årene fremover. Deltakelse i forsøket vil begrense kommunestyrets handlingsrom og frie skjønn gjennom at ressurstilgangen til omsorgstjenestene vil ligge utenfor kommunestyrets myndighet. Dette innebærer at om lag 30 % av kommunestyrets «portefølje» tas ut og overføres til staten.

Tildeling av tjenester er i fokus i forsøket, og dette er området vil Verdal kommune sannsynligvis ha mest utbytte av en eventuell deltakelse i forsøket. Forsøket omfatter kun tjenestetildeling, ikke produksjon av tjenester. Det legges til grunn bruk av kommunalt ansatte som besitter riktig kompetanse. Helsedirektoratet har utarbeidet kriterier for tildeling av tjenester og en prismodell for utvalgte tjenester som inngår i ordningen. Kommunen skal fortsatt håndtere tildeling av tjenester, og har ansvaret for at tjenester som ytes enten gjennom egenproduksjon eller kjøp fra andre aktører (andre kommuner eller private). På samme måte som i dag vil kommunen stå ansvarlig for kvaliteten på tjenestene, klagehåndtering og tilsyn med tjenestene. Erfaringer fra kommuner som har deltatt i forsøket fra 2016 er blant annet:

- Økt kvalitet på tildeling av tjenester.
- Sterkere brukervedvirkning i tildelingsprosessen.
- Bedre oversikt over tjenester og kostnadsprofil.
- Bedre internt samarbeid.
- Bedre forebyggende og helsefremmende tjenester (venstreforskyving av tjenestene).

Formålet med ordningen om økt likebehandling og riktigere behovsdekning er godt. Rådmannen ser at Verdal kommune vil ha nytte av en gjennomgang og «standardisering» av tildelingsprosessen, og at en slik gjennomgang kan være enklere å gjennomføre ved deltakelse i forsøket. Imidlertid må dette gjennomføres uavhengig av om kommunen deltar i forsøket eller ikke. Verdal kommune har i dag «Forvaltningskontoret for helse og omsorgstjenester» som saksbehandler og fatter vedtak i alle saker. Dette er etablert for å gi en enhetlig og mest mulig lik saksbehandling.

Ved deltakelse i forsøket vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjennomføre et uttrekk av rammetilskuddet for hver av de deltagende kommuner. Grunnlaget for uttrekk av rammetilskudd er kommunens netto driftsutgifter til omsorgstjenester.

For Verdal kommune viser regnskapene for de siste årene følgende tall på de aktuelle funksjoner:

Tall i hele tusen	Kostra-funksjon	2015 Regnskap	2016 Regnskap	2017 Regnskap	2018 Regnskap	2019 Regnskap*
Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse mv	234	18 929	19 078	21 361	24 578	22 898
Helse- og omsorgstjenester i institusjon	253	82 704	79 793	73 244	72 414	69 682
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	254	124 599	131 407	130 555	144 605	153 592
Institusjonslokaler	261	5 734	5 254	5 297	7 090	5 514
Totalsum		231 967	235 531	230 457	248 687	251 687

* Regnskap pr 17/1-2020. Det er ikke pr dd ført avsetning til bunde fond. Variable transaksjoner opparbeidet desember 2019 er belastet 2019.

Kostratall for Verdal viser at kommunen bruker noe mer til omsorgstjenester pr innbygger enn sammenlignbare kommuner. Samtidig viser tallene at kommunen bruker

noe mindre enn sammenlignbare kommuner når tallene måles i forhold til innbyggertall 67 år og eldre. Dette må ses i sammenheng med alderssammensetningen, der en større andel eldre vil til trekke ressurser til helsetjenestene.

For kommuner som deltar i prosjektet er det utviklet en egen prismodell for tjenester som innvilges som enkeltvedtak etter statlig satte arbeidsprosesskriterier og tjenestekriterier. Enhetsprisene i prismodellen er basert på kommunale kostnadsdata og lønnsstatistikk for 2015 og prisjusteres hvert år i forsøksperioden.

Omsorgstjenestene i kommunene vil ikke bli tilgodesett for generell vekst i kommuneøkonomien, ut over lønns- og prisvekst de tre årene forsøket løper, men prismodellen vil kunne generere tilsvarende økte inntekter dersom tildeling av tjenester øker, blant annet som følge av økning i befolkningstall i kommunen. Den generelle veksten for kommuneøkonomien som gis gjennom rammetilskuddet vil kun gjelde tjenester utenfor forsøket.

Det gis et inntektpåslag pr år tilsvarende 4 % av utgifter til omsorgstjenester i 2019 (justert for lønns- og prisvekst), begrenset oppad til 28 mill. kroner for en enkelt kommune. Dette kan etter grove anslag være om lag 10 mill kroner for Verdal kommune sin del, inkl lønns- og prisvekst, uten at det er gjort eksakte beregninger av beløp.

Inntektpåslaget er øremerket finansiering av omsorgstjenester, og kan brukes til satsning på forebyggende tjenester og/eller dekking av merutgifter som følge høyere kostnader eller høyere kvalitet enn det som er lagt til grunn i prismodellen.

I tillegg finansieres enkelte tjenester gjennom et rundsumtilskudd. Dette gjelder tjenester det er lite hensiktsmessig med enhetspriser for. Med lite hensiktsmessig menes at de er av forvaltningsmessig karakter, eller at tjenestene ikke er knyttet til et individuelt tilbud eller til et vedtak fra kommunen. Dette gjelder bl.a. eldresenter, ferietilbud til eldre eller funksjonshemmede over 18 år, pårørendeopplæring, forebyggende mestringskurs, koordinator- og rådgivningstjenester, tildelingskontor, forebyggende hjemmebesøk, åpne tilbud innen rus og psykisk helse, trygghetsalarm, ev. annet velferdsteknologisk utstyr til brukere, matombringning og lavterskeltilbud til ulike brukergrupper

Rådmannen kan ikke eksakt fastslå økonomisk effekt for Verdal kommune ved en deltakelse i forsøket, men anser det som lite sannsynlig at kommunens økonomi i stor grad vil påvirkes. Imidlertid mister som tidligere nevnt kommunestyret handlingsrom gjennom at ca. 30 % av kommunens inntekter trekkes ut av inntektssystemet og heller øremerkes til omsorgstjenester. Dette innebærer at om kommunen et år ikke anvender de tildelte midlene, vil ikke disse kunne omprioriteres til andre formål i kommunen, men avsettes til bundne fond.

Inntektpåslaget fra staten vil etter at forsøket er avsluttet bli trappet raskt ned. Dette kan medføre en høyere ressursbruk enn det som er bærekraftig for kommunen. Konsekvensene av dette kan gi svært vanskelige prioriteringer for kommunestyret når forsøket er over.

Rådmannen vurderer også at forsøket vil være svært tidkrevende, generere mye unødvendig byråkrati og innebære mye detaljert rapportering til Helsedirektoratet.

Forsøket medfører at finansieringen av helsetjenester blir bundne midler. Dette vil kunne gi en innlåsingseffekt på kommunale prioriteringer, fordi helseområdet i stor grad unntas prioritering. Det innebærer at nedskalering av kommunens drift da i praksis må tas i de andre kommunale tjenestene. Dette vil kunne øke omstillingspresset på oppvekst, næring, samfunn, kultur mv mer enn det som ligger inne i vedtatt økonomiplan for årene 2020-2023. Dette vil være svært krevende i en situasjon der den gjennomgående tendens i økonomiplanen er en sterk nedskalering av kommunale driftsutgifter for å gi rom til nødvendige investeringer.

Forsøket med alternativ finansiering har som mål å øke forutsigbarhet og likebehandling. Verdal kommune har satt i gang et arbeid med å fremskaffe bedre styringsdata for måling av behov og kostnadsdrivere innenfor hjemmetjenesten. Dette utviklingsarbeidet vil inneholde mange av de samme mål for bedre fordeling av ressurser. Det er også innarbeidet ny organisasjonsmodell med et forvaltningskontor for helse og omsorgstjenester som styrer tildelingen av tjenester planmessig. Kommunen vil derfor kunne realisere deler av målene i forsøket på et alternativt vis.

Forsøket inneholder elementer av en sterkere statlig styring over ressursfordelingen. Dette kan bidra til å gjøre arbeidsdelingen mellom kommune og stat mer utydelig, og frata kommunen noe av handlingsrommet for lokal skjønnsutøvelse og insitament for utvikling av lokalt tilpassede løsninger. Samtidig vil også forsøket kunne bidra til en mer stabil finansiering av tjenestene.

I denne saken finnes det ikke et helt entydig svar på om forsøket gir bedre finansiering av helsetjenestene enn dagens løsninger. Dette fordi det kan være ulike oppfatninger om vektingen av momenter for og imot. Rådmannen har etter en totalvurdering kommet fram til at det ikke bør søkes om å bli med i forsøket.

Rådmannen vil ikke anbefale at Verdal kommune søker deltakelse i dette forsøket fordi det vil begrense kommunens handlingsrom og faglige skjønn i for stor grad. Statlig detaljstyring er etter rådmannens vurdering til hinder for den innovasjon og omstilling vi trenger i helse og omsorgstjenestene i årene fremover.

Lille New York - midlertidig inndragning av skjenkebevilling

Saksbehandler: Line Therese Ertsås E-post: line.ertsas@verdal.kommune.no Tlf.: 47692392	Arkivref: 2019/3151 - /U63
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	30.01.2020	15/20

Rådmannens forslag til vedtak:

Skjenkebevillingen ved Lille New York, org.nr. 922 539 685, inndras i 7 dager, jfr. alkohollovens § 1-8, jfr. forskrift til alkohollovens § 10-2. Skjenkebevillingen inndras fra den tid kommunen bestemmer.

Begrunnelse:

Når bevillingshaver i løpet av to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal bevillingen inndras for et tidsrom på en uke. Lille New York har nå 12 prikker – fordelt slik:

4 prikker tildelt 17. august 2019

8 prikker tildelt 19. oktober 2019.

Dette vil gi en inndragning på 1 uke (7 dager).

Vedtaket kan påklages etter forvaltningslovens §§ 28-32 og Fylkesmannen i Trøndelag er klageinstans.

Vedtaket skal ikke iverksettes før klagefristen er utløpt eller en eventuell klage er avgjort. Alternativt kan vedtaket effektueres tidligere dersom bevillingshaver ønsker det, jfr. forvaltningslovens § 42, 1. ledd, 2. punkt.

Vedlegg:

1. Forskrift til alkoholloven.
2. Forhåndsvarsel sendt Lille New York 3. desember 2019.
3. Sak 107/19 i formannskapet – tildeling av 4 prikker.
4. Sak 8/20 i formannskapet – tildeling av 8 prikker.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Lille New York har opparbeidet seg til sammen 12 prikker for brudd på alkoholloven og forskrift til alkoholloven.

Disse bruddene er:

Sak 107/19 i formannskapet – tildelt 4 prikker for overtredelser av alkohollovens § 1-5 første ledd for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 (brennevin) til person under 20 år den 17. august 2019.

Sak 8/20 i formannskapet – tildelt 8 prikker for overtredelser av forskrift til alkohollovens § 4-1, 4-2 og alkohollovens § 4-4 for skjenking av åpenbart beruset gjest og salg etter skjenketidens slutt 19. oktober 2019.

Prikktildelingssystemet i forskrift til alkoholloven går ut på at når det er gjennomført skjenkekontroll ved et skjenkested og det avdekkes brudd på bestemmelser til alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Oversikt over hvilke brudd som gir prikker går fram av vedlagte forskrift til alkohollovens § 10-3. Når det er tildelt til sammen 12 prikker i løpet av to år skal bevillingen inndras for tidsrom på en uke. Er det tildelt flere enn 12 prikker skal lengden på inndragningen økes tilsvarende.

Lille New York er i brev datert 3. desember blitt forhåndsvarslet om inndragning av bevillingen, jfr. forvaltningslovens § 16.

Rådmannen gir ingen ny vurdering av de overtredelser som har ført til prikktildelingen, da disse er gjennomgått og behandlet i den enkelte sak. Disse følger saken som vedlegg.

Vedtak om prikktildeling kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på et senere vedtak om inndragning hvor tildeling av prikker inngår som grunnlag.

Lille New York har til orientering ikke påklaget noen av prikktildelingene tidligere, og har i epost datert 17. januar gitt beskjed om at de ikke klager på prikktildeling gitt i formannskapets møte 16. januar 2020.

Rådmannen tilrår med dette at skjenkebevillingen ved Lille New York inndras i 7 dager, jfr. alkohollovens § 1-8, jfr. forskrift til alkoholloven § 10-2.

Svar til KS debathefte 2020

Saksbehandler: Torgeir Skevik E-post: torgeir.skevik@verdal.kommune.no Tlf.: 932 29 912	Arkivref: 2019/4539 - /
--	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	30.01.2020	16/20

Rådmannens forslag til vedtak:

Verdal kommune gir innspill slik ordlyden i vurderingskapitlet er.

Vedlegg:

- 1 Debattheft 2020 - KS spør

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

KS inviterer hvert år kommunene og fylkeskommunene til å gi innspill til dagsaktuelle temaer som på forhånd er presentert gjennom det såkalte debatheftet. Omtale av og spørsmål om prioriteringer i det forestående lønnsoppgjøret er fast post. I år omtaler heftet også spørsmål om bærekraftige velferdstjenester og attraktive arbeidsgivere.

Rådmannen legger med dette frem problemstillingene og spørsmålene i debatheftet til behandling i formannskapet.

Bærekraftig velferd

Vi vet at endringer i befolknings sammensetningen vil kreve endringer i fremtidens helse- og omsorgstjenester. Sannsynligvis vil ikke en like stor andel av morgendagens eldre ha like stort behov for pleie- og omsorgstjenester som i dag. En rekke nye hjelpemidler og ny teknologi kan gjøre hverdagen lettere, og samtidig redusere behovet for praktisk bistand fra det offentlige. Over flere år har det vært sterk vekst i kostnadene til de kommunale omsorgstjenestene, særlig for yngre brukere. Det er ingen tvil om at kommunal sektor har forbedringsmuligheter og det er heller ikke slik at alle forbedringer nødvendigvis koster mer. Utfordringen er at det hele tiden identifiseres nye områder hvor

kommunal sektor kan, bør eller skal gjøre mer, uten at andre oppgaver blir fjernet. Det er en utfordring for mange kommuner å avstemme befolkningens forventninger med det tilbudet som kommunen er i stand til å gi. Mer enn noen gang er det viktig at vi klarer å mobilisere ressurser utenfor de kommunale budsjettene og det kommunale virkemiddelapparatet til å forme helsefremmende og alders-vennlige samfunn. Statlige bemanningsnormer og kompetansekrav i andre sektorer, påvirker også handlingsrommet for prioriteringer. Sterkere statlig styring også innenfor helse- og omsorgssektoren vil i seg selv svekke innovasjonskraften lokalt. Det gjør også at stadig flere midler bindes opp, og gjør det enda vanskeligere å sørge for tilstrekkelige rammer i helse- og omsorgssektoren. Kommunesektorens velferdstjenester – og særlig omsorgstjenestene – står overfor økonomiske rammer og rekrutteringsutfordringer som gjør det nødvendig å vurdere nivået vi har på tjenester i dag.

Gode arbeidsgivere skaper attraktive arbeidsplasser

Kommunale oppgaver må i framtiden løses med ny teknologi og i samarbeid med andre. Vi vil også trenge nye strategier for å sikre nok kompetanse og for å sørge for at flere jobber mer. For å tiltrekke oss kompetanse og innovative medarbeidere, må vi selv være moderne og innovative arbeidsgivere. KS peker på at rekruttering, høyt sykefravær og høy andel deltidsansatte er vedvarende utfordringer for kommunesektoren. Å tenke nytt om organisering og oppgaveløsning, krever både politiske beslutninger og føringer for hvordan de kan realiseres.

Tariffoppgjøret 2020

I tariffspørsmål har kommunen gitt fullmakt til KS og tariffavtalene som inngås er bindende. I 2020 skal det gjennomføres et såkalt hoved-tariffoppgjør med sentrale lønnsforhandlinger og revisjon av Hovedtariffavtalen. Rammene som legges i tariffoppgjør og i avtaleverket er avgjørende virkemidler for å beholde og rekruttere medarbeidere – selv om vi vet at det også er mange andre faktorer som bidrar til å gjøre våre arbeidsplasser attraktive.

Norsk økonomi er inne i det som kalles en konjunkturnøytral situasjon som ventes å fortsette. Reallønnen, som knapt har økt på fem år, ligger an til å øke med vel en prosent i 2019 og enda litt mer i 2020. Det gir et visst økonomisk handlingsrom ved tariffoppgjøret 2020. I 2019 ble alle lønnsmidlene brukt til sentrale lønnstiltak som prioriterte ansatte med 3- og 4-årig universitets- eller høyskoleutdanning. Partene ble dessuten enige om at om lag en tredel av disponible midler i 2020-oppgjøret skal settes av til lokale forhandlinger.

Til orientering om muligheter til videre lesing, nevnes at Debattheftet har en nyttig sammenstilling av hvordan tariffoppgjør i KS-området gjennomføres, i tillegg til en oversikt over relevante ord og uttrykk fra «tariffverden».

Vurdering:

I KS' debathefte for 2020 stilles det syv spørsmål:

1. Hva bør kommunen selv prioritere innenfor realistiske økonomiske rammer for å styrke bærekraften i omsorgstjenestene – på kort og lang sikt?

Verdal kommune svarer:

Vi bør jobbe enda mer med forebygging og helsefremming. Blant annet gjennom å tilrettelegge for utvikling av helsefremmende lokalmiljø, med utvikling sosiale arenaer og god tilrettelegging for fysisk aktivitet. Dette bør skje i samarbeid med familie, frivillighet og lokalsamfunn.

Vi bør videre investere mer i ny teknologi og prøve ut nye arbeidsformer. Vi bør videre ha en god politikk for å styrke arbeidslinja og aktivitetslinja. Flere som går på passive ytelser bør bruke sin kompetanse i kommunale oppgaver. Vi må også bli enda bedre til å involvere innbyggerne i oppgaveutførelsen. Etablering av kommunale praksisplasser og tettere tverrsektorielt samarbeid kan være en god måte å gjøre dette på.

Vi mener også at god ledelse og godt nærværarbeid som gir mer helsefremmende arbeidsplasser vil bidra til økt bærekraft. I nærværarbeidet handler det også om kulturbygging og kulturendring, eks. vis at medarbeidere som er gradert sykmeldte likevel kan ha 100 % oppmøte på arbeidsplassen, og gjøre tilpassede oppgaver.

2. Hvilke tiltak bør staten prioritere som kan styrke bærekraften i omsorgstjenestene, innenfor de økonomiske rammer som staten selv har signalisert er realistiske?

Verdal kommune svarer:

Forutsigbarhet og langsiktighet i de statlige virkemidler er viktig. Staten kan etablere tilskuddsordning til skoleutbygginger på linje med ordninger for sykehjem m.v., et tiltak som vil styrke bærekraften i kommunal økonomi, og dermed også bærekraften i omsorgstjenestene.

Staten kan bidra til redusert statlig byråkrati i departement og direktorat, og derved frigjøring av offentlige midler som kan styrke lokaldemokratiet og kommunale budsjetter.

Staten bør være tydeligere på hvordan nye oppgaver skal finansieres, dette fordi det foregår mange «tause» reformer, som ikke synes fra dag til dag men som påvirker bærekraften i omsorgstjenestene på lengre sikt.

Staten kan bidra med midler til teknologi, eksempelvis bevilge en «teknologimilliard» som benyttes til utbygging og utvikling av velferdsteknologi og digitalisering.

Det er behov for å se på en økning av innbyggertilskuddene for å motvirke den reduserte bærekraften som har oppstått i kommunene på basis av mange overførte oppgaver, her kan nevnes;

- Samhandlingsreformen i helse- og omsorgsvesenet, der stadig flere og mer kompliserte oppgaver er flyttet over på kommunene uten at finansiering følger med.
- Innføring av bemanningsnormer i barnehage og lærernorm i skole.
- Statlig overføring av mange elementer innenfor hjelpemiddelområdet.
- Reduserte statlige bevilgninger til arbeidsavklaringspenger.
- M.m.

Staten kan også bidra til bedre finansieringsordninger av videre og etterutdanning innenfor omsorgstjenesten, jamfør de ordninger som finnes i skolesektoren.

3. Hvordan kan kommune og stat sammen skape forståelse for hva innbyggerne skal kunne forvente av offentlige tjenester – og hva som bør kunne forventes av den enkelte innbygger for å forebygge og forberede et liv med behov for omsorgstjenester?

Verdal kommune svarer:

De rikspolitiske signaler samsvarer ofte ikke med lokalt handlingsrom og evne til gjennomføring. Staten og kommunene kan ha en felles informasjonsstrategi for å avstemme forventningene til hva kommunene er i stand til å levere, og hvilke forventninger det er til den enkelte innbygger sin «egenaktivitet».

Egenmestringsperspektivet må tydeliggjøres, og synliggjøring av mulighetsrommet for tilpasninger av egen bolig kan gjerne være en felles informasjonsoppgave.

Stat og kommune kan ha enda tettere dialog og ha et felles mål om styrking av lokaldemokratiske prosesser og redusert statlig styring, eks. vis gjennom færre statlige normer og forordninger og dermed en styrking av det lokale «prioriteringsrommet».

4. Hvordan kan KS best støtte opp under kommunesektorens arbeid for å sikre bærekraftige velferdstjenester i fremtiden?

Verdal kommune svarer:

KS må være enda mer tydelige i dialogen og forhandlingene inn mot staten, og også være tydelig på hvilke forventninger KS som representant for arbeidsgiverne/kommunene har inn mot fagforeningene. Store lønnsoppgjør reduserer kommunenes bærekraft så lenge lønns- og prisstigning ikke blir kompensert over statsbudsjettet. Statens forhandlinger mot frontfaget blir ofte styrende for de kommunale lønnsoppgjørene, og dette må derfor også signaliseres til staten som forhandlingspart inn mot årets hovedoppgjør.

Trepartssamarbeidet kommune, stat og fagforeningssammenslutninger bør skaffe seg enda bedre kunnskapsgrunnlag om dagens situasjon og på basis av denne kunnskapen finne ut hva som vil være riktig vei videre. Dette innebærer gode drøftinger om hva som kan styrke mulighetsrommet for å bidra til økt bærekraft for kommunene.

Mulig å arbeide frem flere fellesløsninger for alle kommuner rundt teknologiske og digitale løsninger, f.eks. felles sakssystem, felles digitale plattformer. Der kan KS være en pådriver.

5. Hvordan kan kommunene og KS tenke nytt om organisering, kompetansebehov og oppgaveløsning i samarbeid med andre?

Verdal kommune svarer:

Når store/ tunge statlige oppgaver flyttes over på kommunene, slik som drift av barneverninstitusjoner (som nå er på trappene), der bør en tenke enda større geografiske samarbeidsløsninger. Kommunene har god erfaring med eksempelvis rundt drift eksempelvis drift av krisesentre, felles innkjøpsordninger, lønn og regnskap, fellesskap rundt drift av ulike typer spesialiserte helse- og omsorgstjenester, felles IKT, felles brann- og redningstjeneste, og en bør søke tilsvarende løsninger også på andre

tjenesteområder.

Tettere kopling mellom utdanningsinstitusjoner og praksisfelt vil sikre kommunene bedre tilgang til den kompetansen vi har behov for å utvikle. Her bør kommunene samarbeid bedre som bestiller av forskning og utdanning de har behov for, og dermed gi bedre styringssignaler inn mot forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

6. Hvilke endringer i lov- og avtaleverk kan støtte opp under nytenkning og innovasjon på arbeidsgiverområdet?

Verdal kommune svarer:

Noe «løsere» og mer fleksible sentrale tariffavtaler vil gi større lokalt handlingsrom for lokale prioriteringer og lokale avtaler. Mer fleksible og utviklingsorienterte arbeidstidsavtaler med ulike yrkesgrupper kunne sikret større tverrsektoriell samhandling rundt løsning av deltidsutfordringene på andre yrkesgrupper.

En mer fleksibel folketrygdlov, og større skjønn i utøvelsen. Et eksempel kan være finansiering av uføregrad på de som har en uføregrad under 50 % over Folketrygden. Pr i dag finansieres dette av bedriftene/ kommunene.

Et annet eksempel er at folk som har fått fastsatt en varig uføregrad gjennom Nav, gjerne kan få mulighet til å bidra i løsning av samfunnsoppdrag i kommunen der de bor, uten at dette skal ha konsekvenser for uføregraden eller utbetalingene fra folketrygden. Det er helse i å være i aktivitet i samfunnsnyttig arbeid, og lovverket bør ikke være til hinder for dette.

7. Bør KS i hovedtariffoppgjøret 2020 gå inn for at alle arbeidstakere med sentral lønnsdannelse får en så god, generell reallønnsutvikling som mulig, eller ønskes en sterkere prioritering av enkelte arbeidstakergrupper? I så fall hvilke?

Verdal kommune svarer:

Sentral lønnsdannelse med god generell lønnsutvikling er å foretrekke på kapittel 4, mens en må ha lokale lønnsavsetninger for å sikre lønnsutvikling innenfor kapittel 3 og kapittel 5.

Partene sentralt kunne forhandlet frem høyere satser for tillegg for å sikre gode kompensasjoner for de som arbeider i arbeidstidsordninger som innebærer arbeid på kveld, natt og helg. Det hadde vært et godt bidrag for å sikre god kompetanse også på disse tidspunktene av uka/ året.

**Høringsuttalelse Besøkstrategier Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark –
Låarte/Skæhkere nasjonalpaarhke**

Saksbehandler: Mads Forsell E-post: mads.forsell@verdal.kommune.no Tlf.: 40400435	Arkivref: 2020/157 - /
--	----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	30.01.2020	17/20

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Verdal kommune støtter hovedtrekkene i besøksstrategien for de tre nasjonalparkene/landskapsvernområdene
2. Verdal kommune mener lokal verdiskapning bør vektlegges når det utvikles nye reiselivsprodukter som bruker de tre nasjonalparkene/landskapsvernområdene.

Vedlegg:

- 1 Høringsdokument Besøkstrategier Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark – Låarte/Skæhkere nasjonalpaarhke

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Lierne nasjonalparkstyre har laget en plan for besøksstrategi for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark (BSNP), Lierne nasjonalpark (LNP) og Skjækra landskapsvernområde (SLVO).

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering, oppsyn etc.) som er nødvendige for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle interesser. Av strategiene legges det til grunn at dersom det er motsettede målsettinger skal verneverdiene tillegges størst vekt.

Totalt er det 20 naturlige innfallsporter til de tre verneområdene. I Verdal er det Vera som er innfallsporten. I Vera er det informasjonstavle ved Vera samfunnshus.

Det har vært økt bruk av naturen i verneområdene de senere år. Delvis på grunn av økt interesse, men også fordi spredning av gode turmål på sosiale medier har gjort folk oppmerksomme på nye steder. Det gir en flokketendens og økt lokal slitasje på enkelte stier/turmål.

De tre områdene ligger relativt langt fra E6, og da grensa til nasjonalparken ligger relativt langt fra innfallsportene har det vært lite påvirkning av verneverdiene så langt. Det kan imidlertid forventes en økt ferdsel innenfor grensene til nasjonalparken/verneområdene.

Reiselivsstrategien for Trøndelag er under revidering, der fokuset blant annet ligger på opplevelsesturisme og natur. En brukerundersøkelse viser at det stort sett er nordmenn som bruker de tre områdene. Nordmenn er stort sett erfarne fjellfolk, og ønsker ikke mer tilrettelegging.

Allemannsretten regulerer retten til fri ferdsel i områdene. Det er i liten grad mulig å regulere ferdsel i form av ferdselsforbud. Slik regulering må gjøres gjennom å styre ferdsel med tilrettelegging (merka stier, klopping, bruer etc.). En økende tendens er mer sykling i terrenget og toppturer.

I planen legges det opp til at Lierne nasjonalpark skal beholde villmarkspreget og ha lite tilrettelegging. Blåfjella/Skjækerfjella skal legges til rette for den mer erfarne friluftsutøveren, mens Skjækra landskapsvernområde skal legges til rette for de med lite erfaring fra friluftsliv.

For å kanalisere ferdselen skal innfallsportene gjøres bedre, det skal etableres utkikkspunkt som turmål og stiene skal tilrettelegges bedre. Sårbare områder skal ikke merkes, og skal heller ikke markedsføres. Det er i dag noen bedrifter som driver fjellstuer i tilknytning/i områdene. I tillegg er det enkeltaktører som tilbyr naturbaserte aktiviteter inn mot verneområdene.

Vurdering:

Vår uberørte natur er et stort og viktig framtidig reiselivsprodukt. Et paradoks er at mange turister fører til at naturen slites med mye ferdsel. Derfor bør trafikken styres og kanaliseres for å begrense slitasjen. Å tilby et mangfold av ulike turistopplevelser vil være viktig for å utvikle reiselivet i Trøndelag som en helhetlig pakke.

Reiselivssatsingen er inkludert i strategiene for de tre områdene, og det er tydeliggjort hvordan tilrettelegging av ferdsel skal gjøres. Det vil være et godt verktøy for videre utvikling. Samtidig må man være oppmerksomme på at trender endrer seg raskt i reiselivet. Det gjelder spesielt toppturer og bruk av elsykkel på stier i områdene.

Det må være et mål å utvikle flere lokale reiselivsbedrifter som kan bruke verneområdene til å tilby ulike aktiviteter for opplevelsesturisten. Det er viktig for kommunikasjon og utvikling av bærekraft at så mange som mulig av disse har lokal tilknytning og kjennskap. Det kan oppstå konflikter og farer for feil bruk av områder

hvis turoperatører fra andre deler av landet/utlandet, som er ukjente i området, tilbyr turer inn i de sårbare områdene. Det gir heller ikke særlig lokal verdiskaping.

Verdal kommune vil derfor be om at lokal verdiskaping og bruk av lokale kjentfolk, guider og selskaper når kommersielle aktører o.a. skal utvikle reiselivsprodukter i nasjonalparken/verneområdene.

Revidering av reglement for utvalg for klagesaker

Saksbehandler: Line Therese Ertsås E-post: line.ertsas@verdal.kommune.no Tlf.: 47692392	Arkivref: 2019/4360 - /
--	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	30.01.2020	18/20
Kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

Reglement for utvalg for klagesaker vedtas.

Vedlegg:

Reglement for utvalg for klagesaker.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Flere bestemmelser i den nye kommuneloven trådte i kraft fra konstituerende kommunestyremøte, bl.a. reglene for folkevalgte organ. I den forbindelse mer det behov for å revidere reglement for utvalg for klagesaker slik at dette samsvarer med ny lov. Det er kun foretatt endringer i ordlyd på paragrafer i reglementet og ingen realitetsendringer.

Saken legges med dette fram for behandling.

